

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.



1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.



Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.



Kazanım: İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

İTA.8.2.4. Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa İstanbul'a gelmişti. İtilaf Devletleri, gerçekleştirdikleri işgallerle ateşkesin ağır şartlarına dahi uymayacaklarını açıkça ortaya koymuşlardı. O günlerde ülkenin kurtuluşu için çeşitli çözüm önerileri ortaya atılmıştı. Bunlardan birincisi İngiltere veya Amerikan mandasını istemek, bir diğeri de bölgesel kurtuluş yollarını aramaktı. Bu çözüm önerilerini doğru bulmayan Mustafa Kemal, kurtuluşun halkın millî birlik ve beraberliğinin sağlanmasıyla elde edileceğine inanmaktaydı. İşgal kuvvetlerine karşı millî bağımsızlığın kazanılması için mücadele edilmesi gerektiğini düşünmekteydi.

Mustafa Kemal'in bu tutumunun Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecine etkilerini değerlendiriniz.

İngiliz veya Amerikan mandası gibi dış güçlere bel bağlamak yerine, millî birlik ve beraberlik içinde mücadele etme vurgusu, halkın büyük bir kısmı tarafından kabul görmüştür. Millî birlik vurgusu, halkta millî bilincin uyanmasına ve bağımsızlık mücadelesine katılımın artmasına neden olmuştur.

Kazanım: İTA.8.2.5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

2. Mustafa Kemal'in Amasya Genelgesi metnini dönemin ünlü komutanlarına imzalatıp onaylatmasının amacını yazınız.

Ulusal birlik ve beraberliği sağlamak ve millî mücadeleye tüm yurttaşları ortak etmektir. Genelgenin önemli komutanlar tarafından da onaylanması, millî mücadelenin meşruiyetini güçlendirmiş ve halkın desteğini toplamada önemli bir rol oynamıştır.



Kazanım: İTA.8.2.6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir

- 3. Misak-ı Millî'nin** "Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılacaktır." maddesini tam bağımsızlık ilkesi ile ilişkilendirerek açıklayınız.

Osmanlı Devleti'nin ekonomik, adli ve siyasi bağımsızlığını kısıtlamış ve ülkenin gelişimini engellemiştir. Misak-ı Millî ile bu durumun ortadan kaldırılması hedeflenerek, tam bir bağımsızlığa ulaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Kazanım: İTA.8.2.7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.

- 4. İstanbul Hükûmeti'nin yayımladığı fetvaya karşı Ankara Müftüsü Rıfat (Börekçi) Efendi ve 150 müftünün imzasıyla Millî Mücadele'yi destekleyen fetva yayımlanmasını Millî Mücadele'ye katkıları açısından değerlendiriniz.**

Ankara Müftüsü Rıfat (Börekçi) Efendi ve 150 müftünün imzasıyla yayımlanan fetva, Milli Mücadele'nin meşruiyetini güçlendirerek önemli bir katkı sağlamıştır. Ankara Fetvası, Milli Mücadele'nin İslam dinine uygun olduğunu belirterek, halkın büyük bir kesimini bu mücadeleye desteklemeye yöneltmiştir. Farklı bölgelerden 150 müftünün imzasıyla yayımlanan fetva, milli birliğin sembolü haline gelmiştir. Bu durum, halkın farklı kesimlerini bir araya getirerek, mücadeleye olan inancı artırmıştır. İstanbul Hükûmeti'nin fetvası, halk üzerindeki etkisini kaybetmiştir.



Kazanım: İTA.8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi ve Güney Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.

5. Tayyar Rahmiye 1920'de Adana'da Fransızlara karşı müfrezesiyle birlikte savaşmıştır. Osmaniye işgale uğrayınca Hüseyin Ağa'nın millî kuvvetlerine katılmak için müracaat eden Rahmiye Hanım'a, Hüseyin Ağa'nın "Bacım! Bu er işidir, sen cephe gerisinde belki daha yararlı olursun." demesi üzerine Tayyar Rahmiye Hanım: "Vatanın savunmasında hepimiz eriz. Düşman, toprağımıza ayak basmış; harîm-i ismetimizi (mukaddes ocak, namus ocağı, vatan) kirletmek istiyor. Elim silah tutarken ben nasıl savaşmam?" cevabını vermiştir.

Tayyar Rahmiye'nin sözlerini dikkate alarak, Güney Cephesi'nde Türk milletinin işgalcilere karşı verdiği mücadelenin Millî Mücadele ruhu üzerindeki etkisini değerlendiriniz.

Güney Cephesi'nde yaşanan mücadelelerin Milli Mücadele ruhu üzerindeki derin etkisini gözler önüne sermektedir. Özellikle kadınların da cephelerde yer alarak vatan savunmasına katılması, milli birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirmiştir. Tayyar Rahmiye Hanım gibi kadınların cephelerde yer alması, Güney Cephesi'nde yaşanan mücadelelerin milli birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirerek, Milli Mücadele ruhunun daha da derinleşmesine katkı sağlamıştır. Bu durum, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesindeki kararlılığını ve birlik ruhunu gösteren önemli bir örnektir.